

Fælles koncept for beredskabsplan for vandforsyninger ---

Region Syd - 14. maj 2008
Annette Raben

Køge-sagen: Forurening giver opmærksomhed!

Millionregning til Køge Kommune

Forureningen af vandet i det nordlige Køge bliver en bekostelig affære for Køge Kommune, som venter en millionregning til kommunen. Vandforureningen i det nordlige Køge. Det er i hvert fald forventningen i kommunens økonomiudvalg, som drøftede sagen i går. Oversluset vand fra vandværket i forbindelse med vandforureningen. Den seneste rapport fra Rambøll i sagen blev offentliggjort i aften, og den reviderede rapporten konkluderer samtidig, at kommunen ikke har overtrådt gældende regler og praksis. Installationerne var ulovlig, og der var ikke søgt tilladelse hos vandværket. Men endelig er der et opgør mellem vandværket og VVS-installatørerne for skadestyring.

Hård kritik i Køges vandsag

Vandværk: Både Køge forureningen blev kon-

Kommunens tilsyn under lup

Borgmester erkender fejl

Køge Kommune evaluerer håndtering af vandforurening

Forureningssagen i den nordlige del af Køge nærmer sig

Marie Stærke. - Det er enormt vigtigt, at alle involverede, der har

Den foret sag har nogen diskus

Taktisk spil om erstatning

Vandværksformand Jens Heige Olsen beskylder Køge Kommune for at tilbageholde oplysninger i vandsag af forsikringsmæssige grunde.

ikke lod til at være imponeret over Køge Kommunes i forbindelse med vandforureningen. Jens Heige Olsen fastholder dog, at kommunen mangler side af sagen til kommunikation til ortet. Verdenen også har været i

rentvandede og spildevandsledninger, men hvordan det er sket nettes fortsat. Det må i dag formodes, at vandværkets ledelse samt kommunens freyningdirektør, Jørgen Berthelsen, allerede fra den 15. januar kendte til den

Jens Heige Olsen var selv en del af koordinationsgruppen, som styrkede indsatsen under vandforureningen, og han blev på generalrådsmødet i august sen. hvordan han stillende havde kunnet sæt til Køge af sagen. Kommunes mødeliste. Over for DAGBLADET

-Beredskabet var ikke i orden

Der er brug for

Hvis man havde reageret med det samme, så kunne

vandværket som rest

Vandforurening op i byrådet

Byrådet debatterer for første gang vandforureningssagen på byråds-

gjort andet og mere i forbindelse med myndighedernes håndtering af vandforureningssagen? Det er et af de spørgsmål, der skal afklares i forbindelse

Forureningen blev opdaget midt i januar, er der enighed om, at det er vigtigt at få evalueret det arbejde, gruppen har udført. Evalueringen af grup-

sundhedspakker kommunikation til beboerne, og de berørte oplever af situationen følge opslaget til og så blive i sidder

Kritik af vandværkets beredskab

for meget end en gang for lidt, argumenterede Turid Christensen

han. Ifølge hende har vandværket lagt omkring

på kommunen for at få den til at tage sin del af ansvaret i sagen. Hvis den droppet

Angsten for vandhanen findes stadig

Der er fortsat en vis psykisk angst

mende. Det var langt fra alle, der havde mulighed for

dag og hver weekend. En enkelt husstand, som

hverder den fysiske weekend i januar.

Millionkrav til Køge Kommune i vandsag

En høringsrunde i Køge

vanner for at vaske tøj.

dagen er rimeligt, siger Met

Med pressen i hælene...

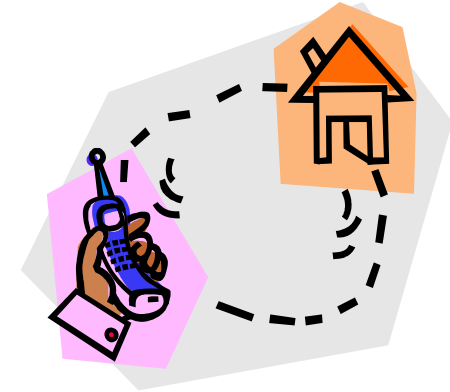

Hektisk aktivitet i "Kommandocentralen"

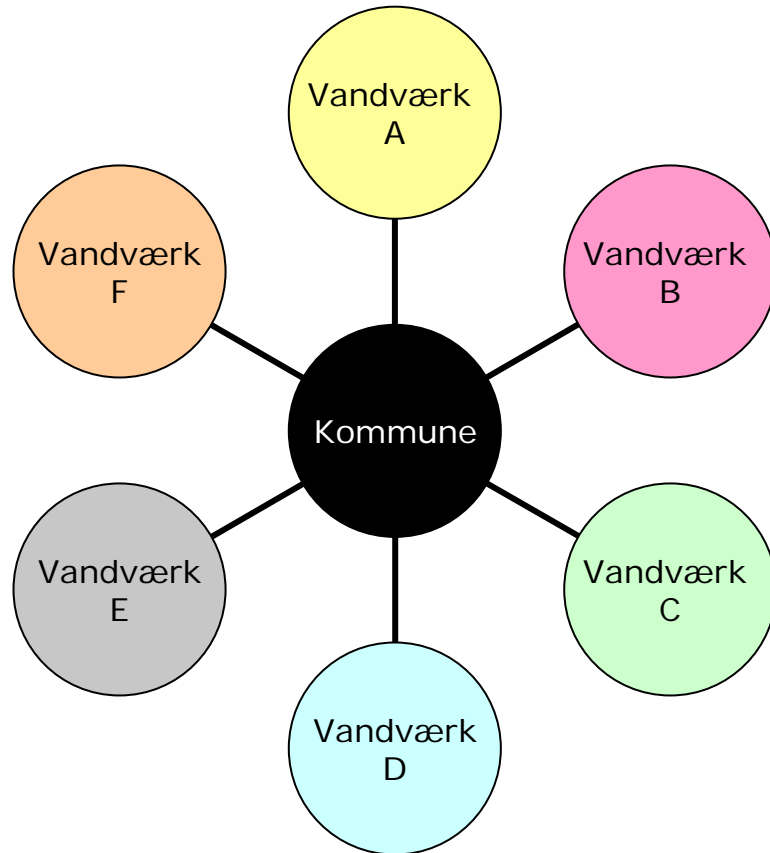
Kommunens ansvar i beredskabssituationer

- Modtage melding fra vandværker eller andre
- Vurdere melding i forhold til sundhedsfare
- Kontakte Sundhedsstyrelsen
- Sikre at nødvendige foranstaltninger iværksættes
- Udstede påbud om foranstaltninger
- Sikre at forbrugere informeres, herunder om foranstaltninger forbrugerne skal træffe
- Underrette Statslig Fødevareregion, hvis fødevarereproducerer er ramt
- Udstede dispensationer for utilfredsstillende vandkvalitet

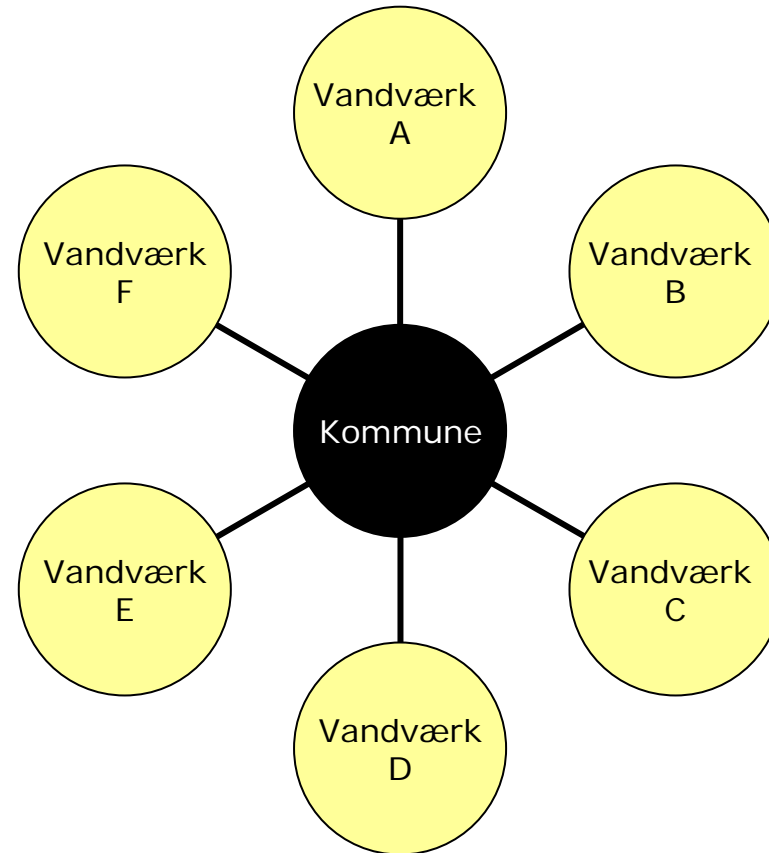

Beredskab for vandforsyninger

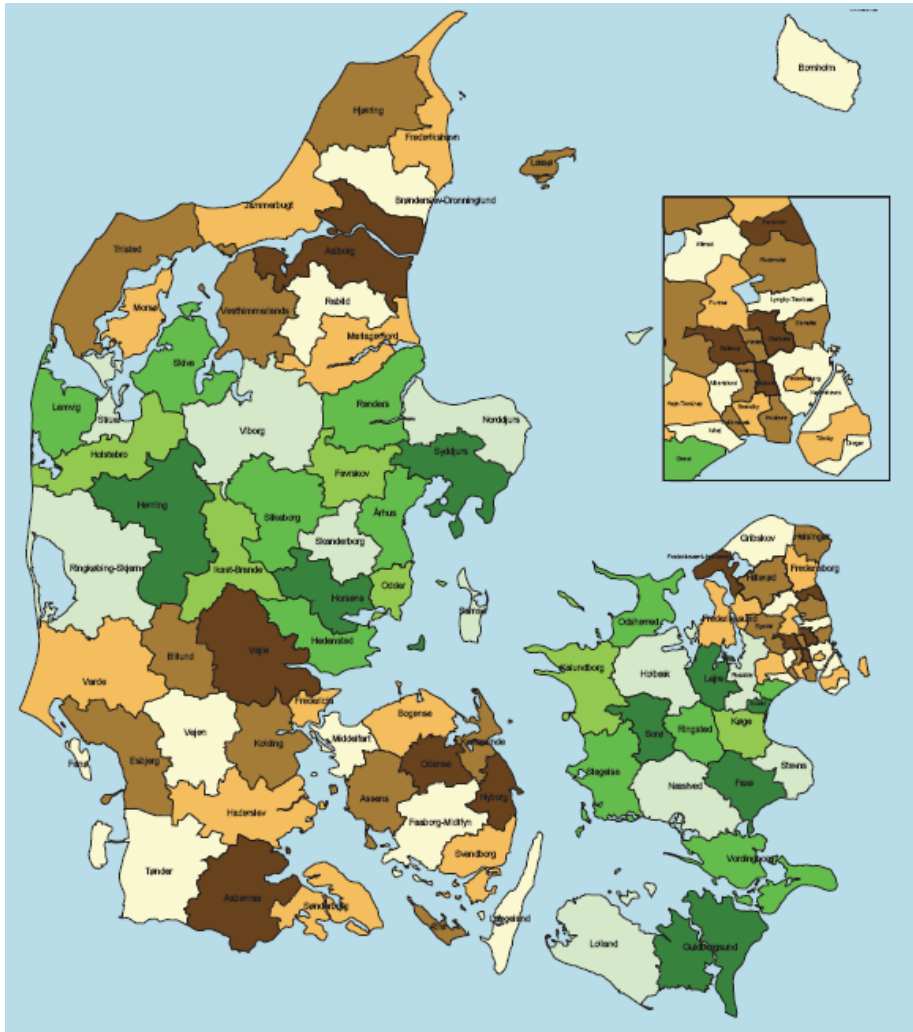
Forskellige beredskabsplaner

Ens beredskabsplaner

Det nye Danmarkskort

Mange nye kommuner har ansvar 50-100 vandværker

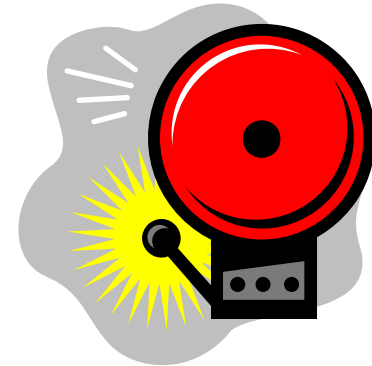
Uens beredskabsplaner i vandforsyninger kan skabe unødigt forvirring, misforståelser og tidsspilde i alvorlige beredskabssituationer

Principper for koncept for beredskabsplaner

- "Keep it simple" – et opslagsværk/hjælpeværktøj
- Fælles struktur og layout
- Ensartet ansvarsfordeling mellem vandværker og kommune
- Entydighed i rolle og ansvar for kommunen
- Brug af kommunale data og kompetencer
- Lokalspecifikke oplysninger for vandværker
 - Forsyningsområder
 - Særlige forbrugere
 - Kontaktpersoner

Eksempel på fælles struktur

1. Modtagelse af alarm
2. Organisering og ansvarsfordeling
3. Information – hvem, hvad, hvor?
4. Kildeopsporing og afværgelse – metoder og huskelister/gode råd
5. Hjælpemidler – hvad findes hvor? Meget findes hos kommunen!
6. Afblæsning/Ophør af beredskab
7. Evaluering af beredskabssituation
8. Forebyggelse

Eksempel: Modtagelse af alarm

- Dato og tidspunkt for anmeldelsen
-

- Anmelderens navn, adresse og telefonnummer
-

- Hvad, hvor og hvornår anmelderen har observeret
-

- Eventuelle symptomer, skader el. lign.
-

- Modtager af anmeldelsen
-

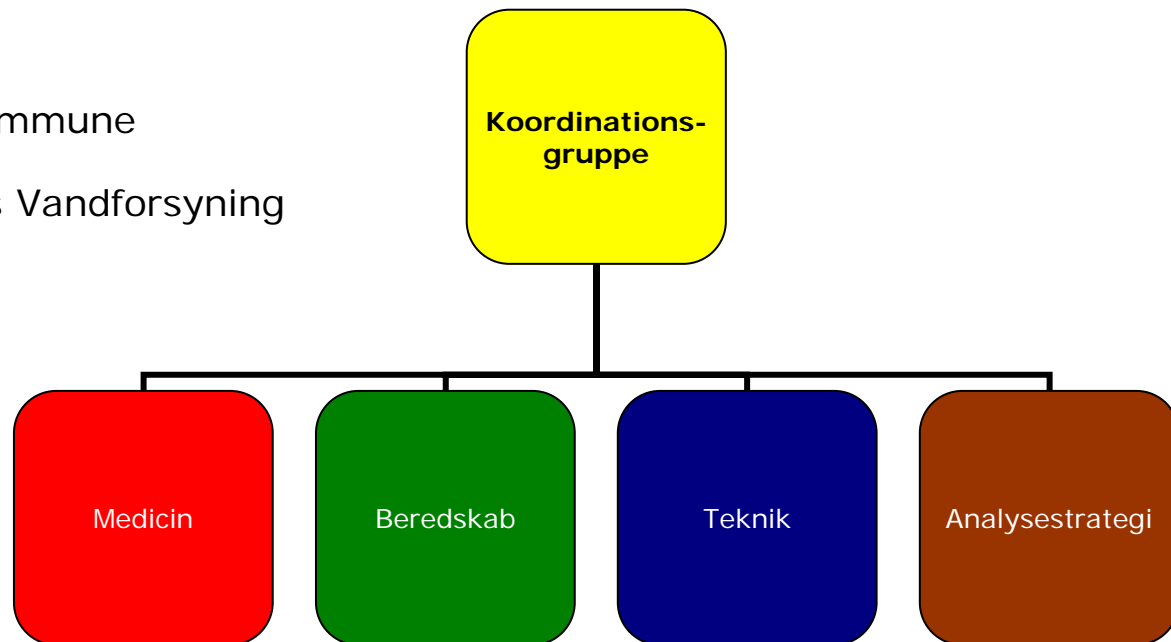
Organisering – hvem gør hvad?

- Snitflader til eksisterende beredskabsplaner
- Intern organisering i kommunen
 - Myndighed/Påbud
 - Analyser
 - Information – eksternt
 - Information – internt og politisk niveau
 - Medlem af koordinationsgruppe
- Organisering i koordinationsgruppe
 - Ordstyrer
 - Indkaldelse og referater
 - Undergrupper
 - Rollefordelinger – analyser, opsporing, information, beredskab/hjælp til borgere etc.
 - Relevante samarbejdpartnere/specialister

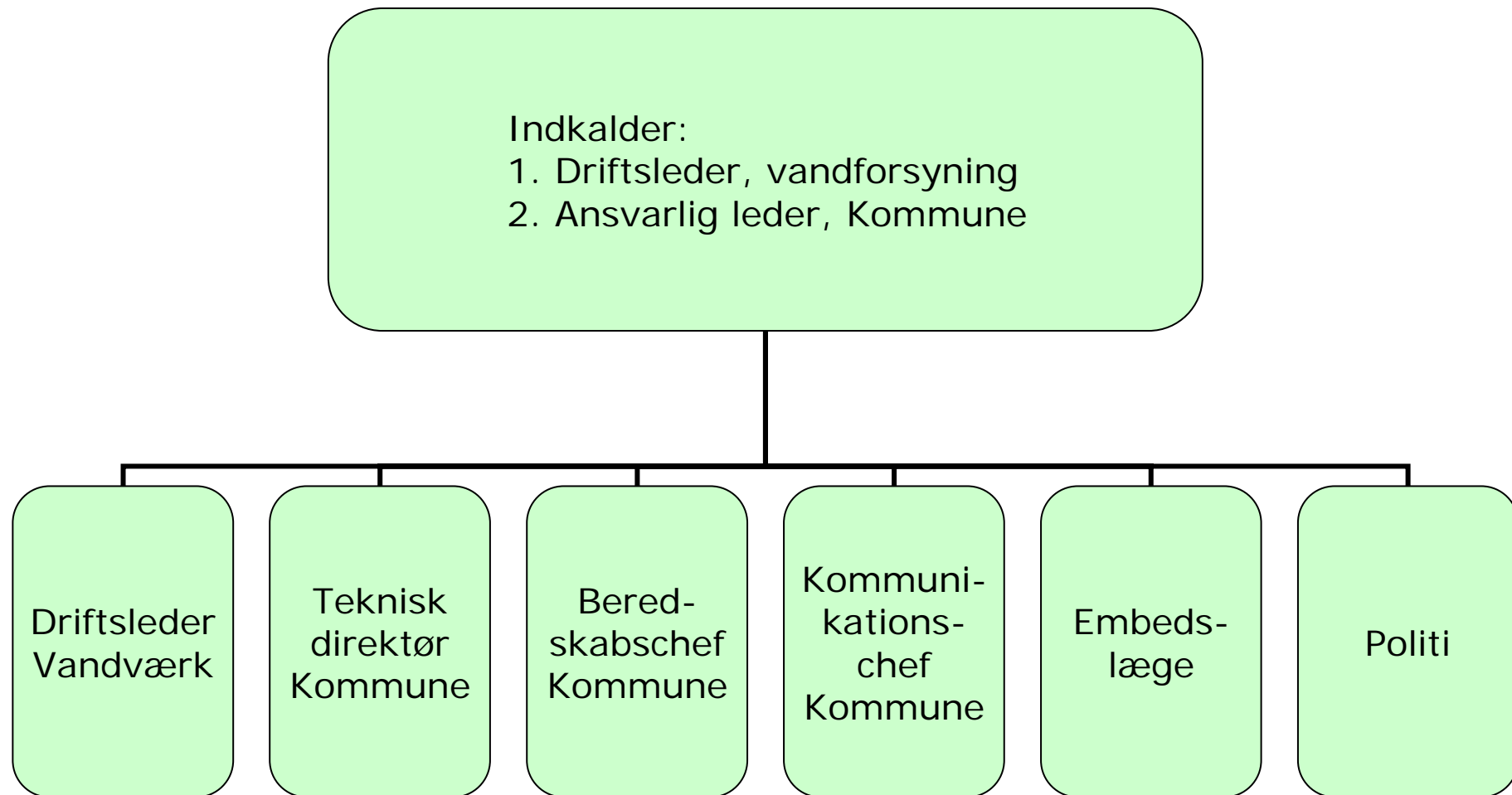

Beredskabsgruppe - Køge

- Formand for vandværket
- Driftsleder for vandværket
- Politi: 2 personer
- Embedslæge
- Beredskabsinspektør
- Forsyningsdirektør, Køge Kommune
- Driftsleder, Køge Kommunes Vandforsyning
- Køge Kommune: 5 personer
- Fødevareregion Øst
- Serumintituttet
- Rambøll

Organisering af koordinationsgruppe

Opgaver og ansvar i koordinationsgruppen

Teknisk direktør

- Leder af koordinationsgruppen, hvis ikke andet aftales i gruppen
- Information til det politiske niveau
- Talsmand til presse

Beredskabschef

- Leder og koordinerer indsatsen med kommunens øvrige instanser
- Samordner med politi og andre myndigheder
- Iværksætter nødvandforsyning samt øvrigt praktisk

Vandforsyningen

- Iværksætter handlinger til udbedring af skader såsom kildeopsporing, reparationerdesinfektionudskylning mm.
- Genopretter normal drift

Kommunikationsmedarbejder

- Udarbejdelse af skriftlig information i henhold til gruppens beslutninger vedrørende forbrugere, presse, virksomheder osv.

Embedslægeinstitutionen

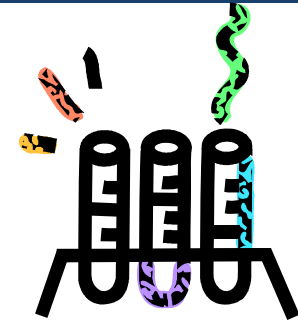
- Varetager forhold vedrørende sundhed og fastlægger heraf nødvendige forholdsregler

Politi

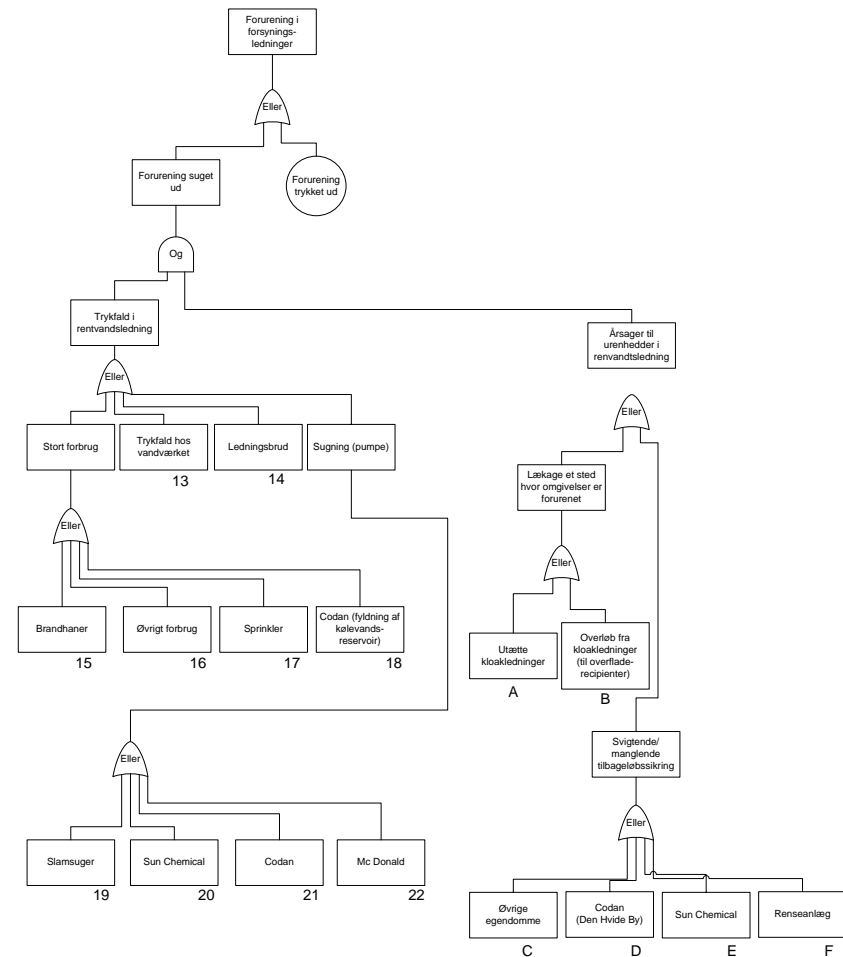
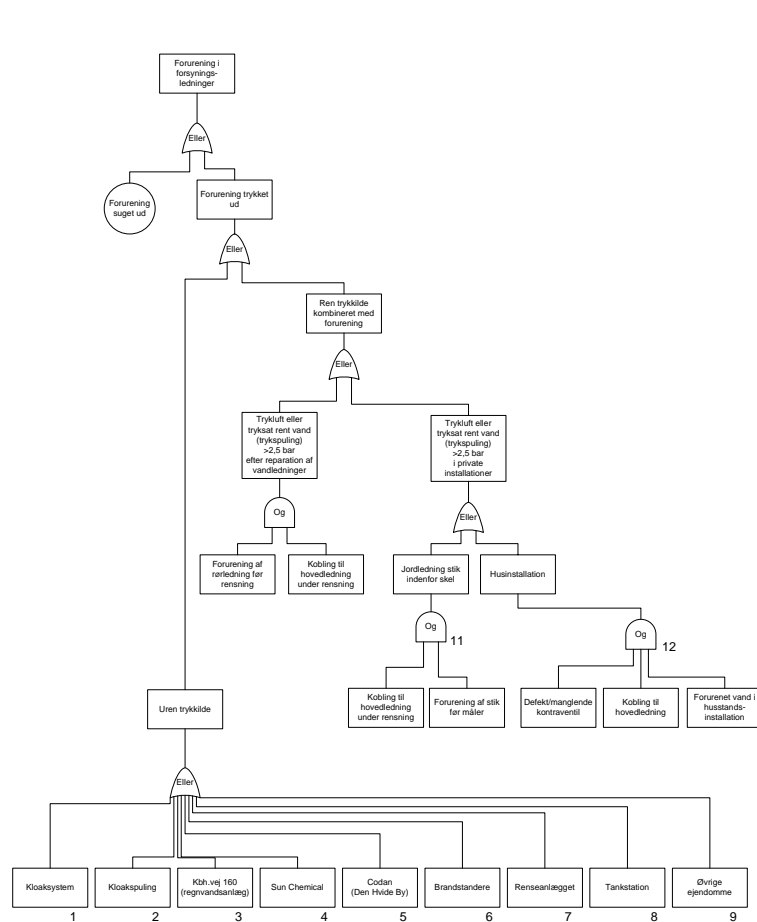
- Varetager varsling af forbrugerne ved forureningens start

Kildeopsporing – mens man famler i blinde!

- Jo hurtigere ude, des bedre!
- Så mange analyser som muligt (famler i blinde)
- Store prøver – mange undersøgelser for "ukendte" stoffer efterfølgende!
- Logisk analyse: Sandsynliggøre hændelse og udelukke andre hændelser
 - Forhold, som gør hændelsen mulig
 - Opstille mulige scenarier
 - Undersøgelser som kan be-/afkræfte scenarier
 - Indsamle viden/analyser
 - Vurdere scenarier

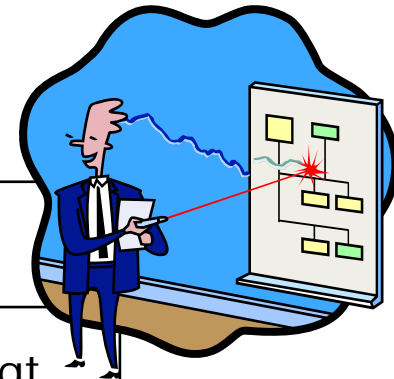
Kildeopsporing ved logisk analyse - Fejltræer

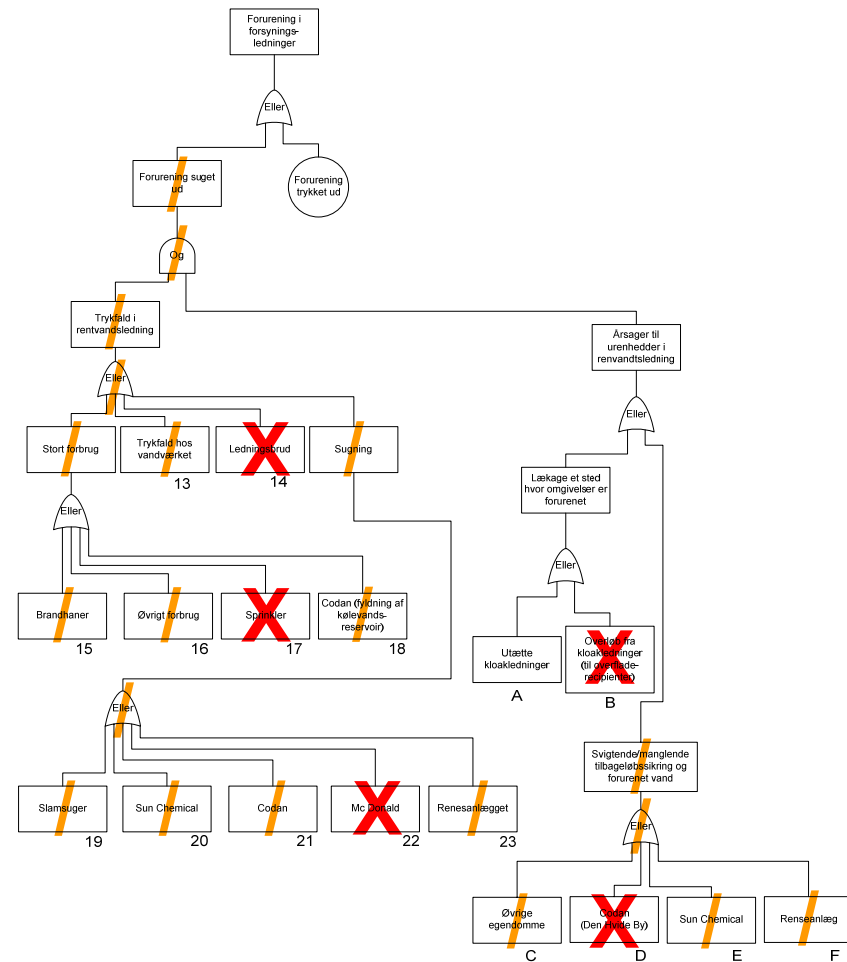
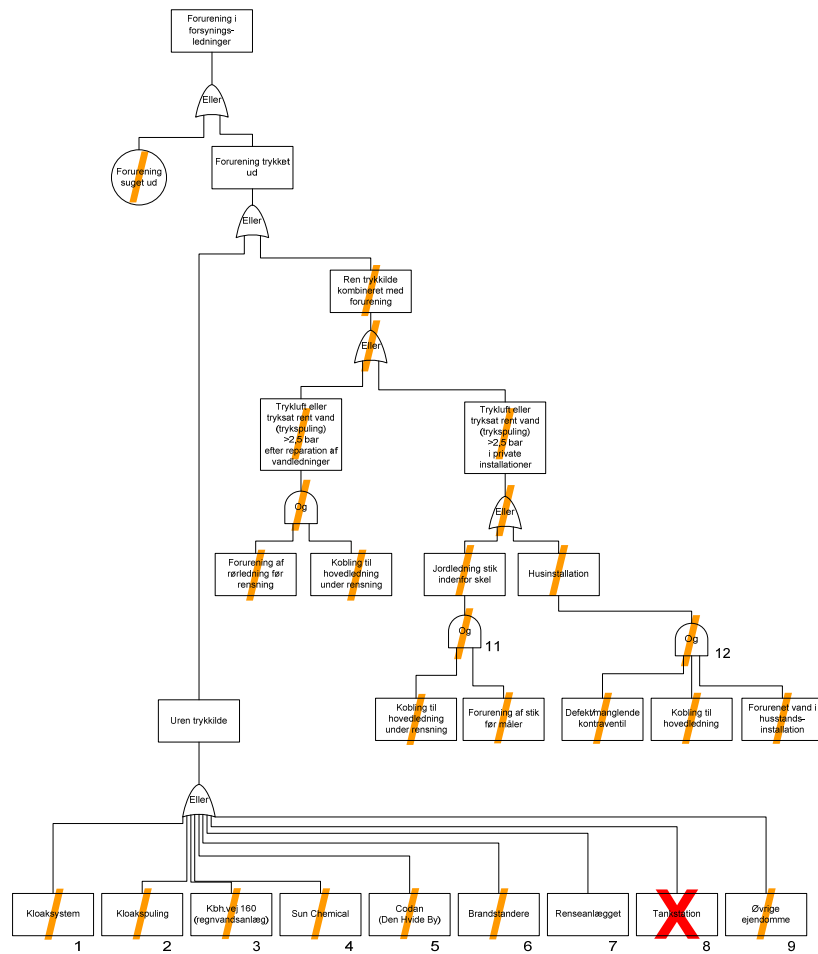
Vurdering

- Kategorier anvendt til vurdering af teknisk mulighed og sandsynlighed af potentielle uheldsscenarier

Kategori	Beskrivelse
Høj sandsynlighed	Teknisk muligt og sandsynligt
Lav sandsynlighed	Teknisk muligt, men vurderes at have lav sandsynlighed
Kan afvises	Teknisk umuligt eller usandsynligt

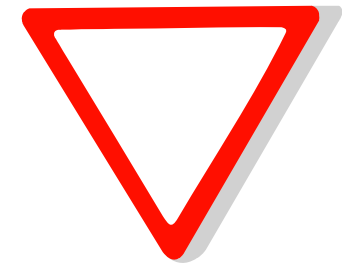

Kildeopsporing ved logisk analyse - Fejltræer

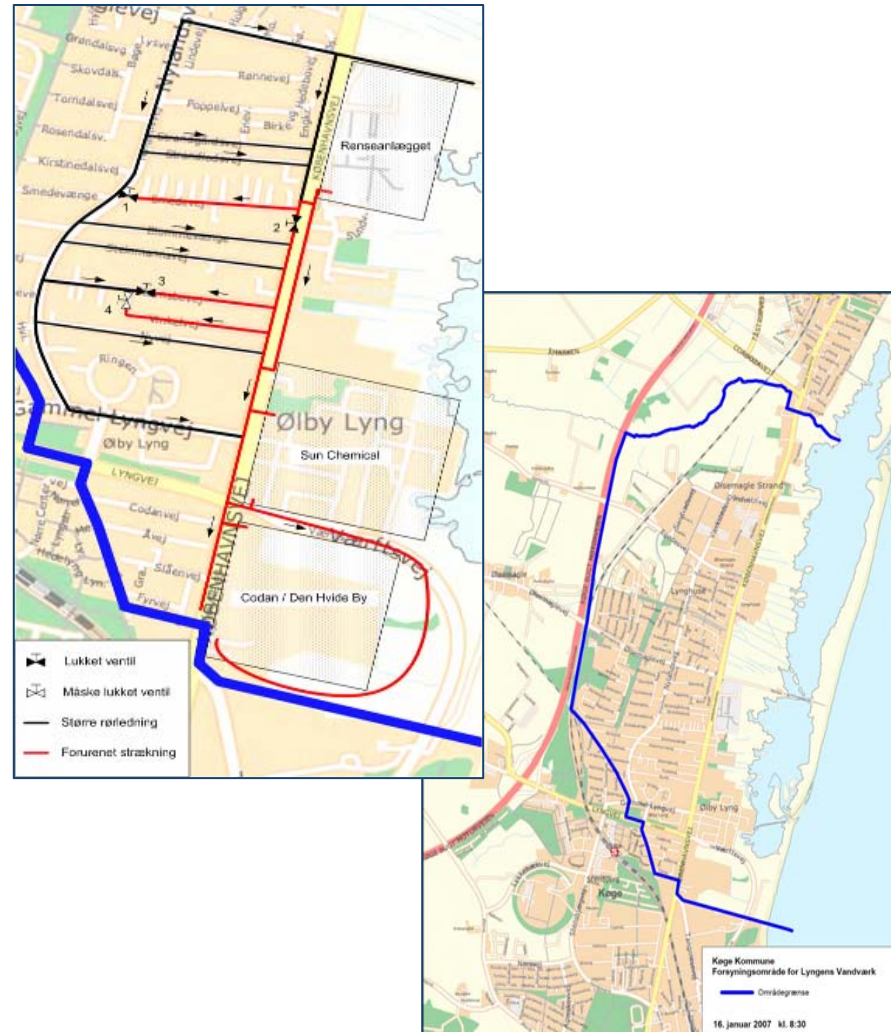
Afværge

- Afværgeforanstaltninger afhænger af problem: virkeligheden overgår fantasien!
 - Eventuelt foruddefinerede scenarier
 - Telefonlister – advarsler hurtigt ude!
 - De nødvendige informationer/værktøjer
 - Kortmaterialer
 - Nødvendige oplysninger (ventiler, ledninger, brandhaner...)
 - Igangværende arbejder (renoveringer, udbygninger...)
 - Mandskab
 - Skiltning
 - Særlige hensyn/særlige forbrugere
 - Tilgængelig viden – hvor?
 - Specialister

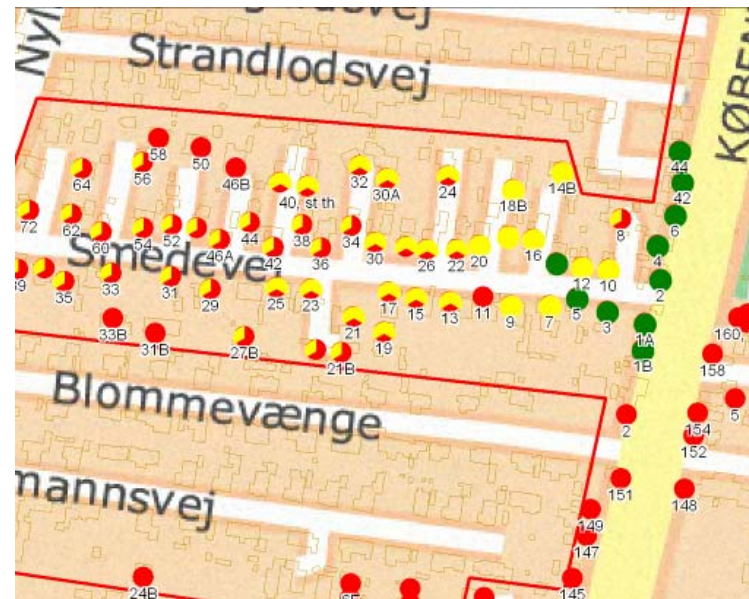
Hjælpemidler

- Kortmaterialer
- Ledningsnetmodeller
- Hurtiganalyser
- Nødvandforsyning
- Hot-line og hjemmeside
- m.m.

GIS-data – hvilke data findes hvor?

- Vandledninger
- Sektioneringsplan
- Normale prøvetagningssteder på ledningsnettet
- Vandværker og indvindingsboringer
- Indvindingsoplände
- Øvrige boringer og brønde
- Kloakledninger
- Fjernvarmeledninger
- Daginstitutioner
- Skoler
- Handicappede
- Virksomheder
- Fødevarevirksomheder
- Forurenede grunde

Forbrugerinformation - alfa omega for forbrugerne!

- ❑ Huskelister til god information (indhold)
 - ❑ Skabeloner
 - ❑ Mulige informationskanaler
 - ❑ Ansvarlig for forbrugerinformation
 - Forbrugere
 - Fødevarevirksomheder
 - Kommune/Rådhus/Politikere
 - Kommunale institutioner
 - Hot-line
 - Hjemmeside
 - ❑ Talsmand til pressen
-
- Megen information – stort behov, også når intet nyt!
 - Piktogrammer/figurer
 - Et eller flere sprog?
 - Blinde og døve, ældre, uden TV, uden Internet m.m.?

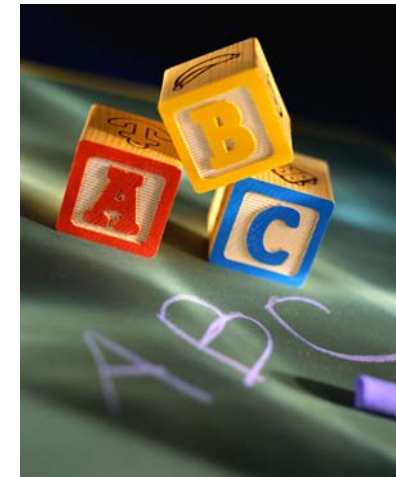
Afblæsning/Ophør af beredskab

- Information om ophør lige så vigtig som alarmering!
 - Valg af informationskanaler
 - Begrundelse – hvem tog beslutningen og hvorfor?
 - Hvad skal de berørte forbrugere foretage sig?
 - Erstatningsmuligheder/-ansvar?
 - Hvad gøres for at forhindre en lignende episode?

Evaluering - lærerige erfaringer!

- Hvad gik godt?
- Hvad skal gøres bedre og hvordan en anden gang?
 - Justering af beredskabsplaner
 - Justering af arbejdsgange
 - Alarmering og information
 - Afværge og genopretning
 - Kildeopsporing
 - Organisering og samspil
 - Borgernes opfattelse
 - Politikernes opfattelse
 - Embedsmændenes opfattelse
 - Etc.
- Videndeling om erfaringer med andre kommuner

Proces for udarbejdelse af fælles koncept i Vandråd

